

Miskolci Egyetem
Gépészmérnöki és Informatikai Kar
Alkalmazott Informatikai Tanszék

DTFSZTIR

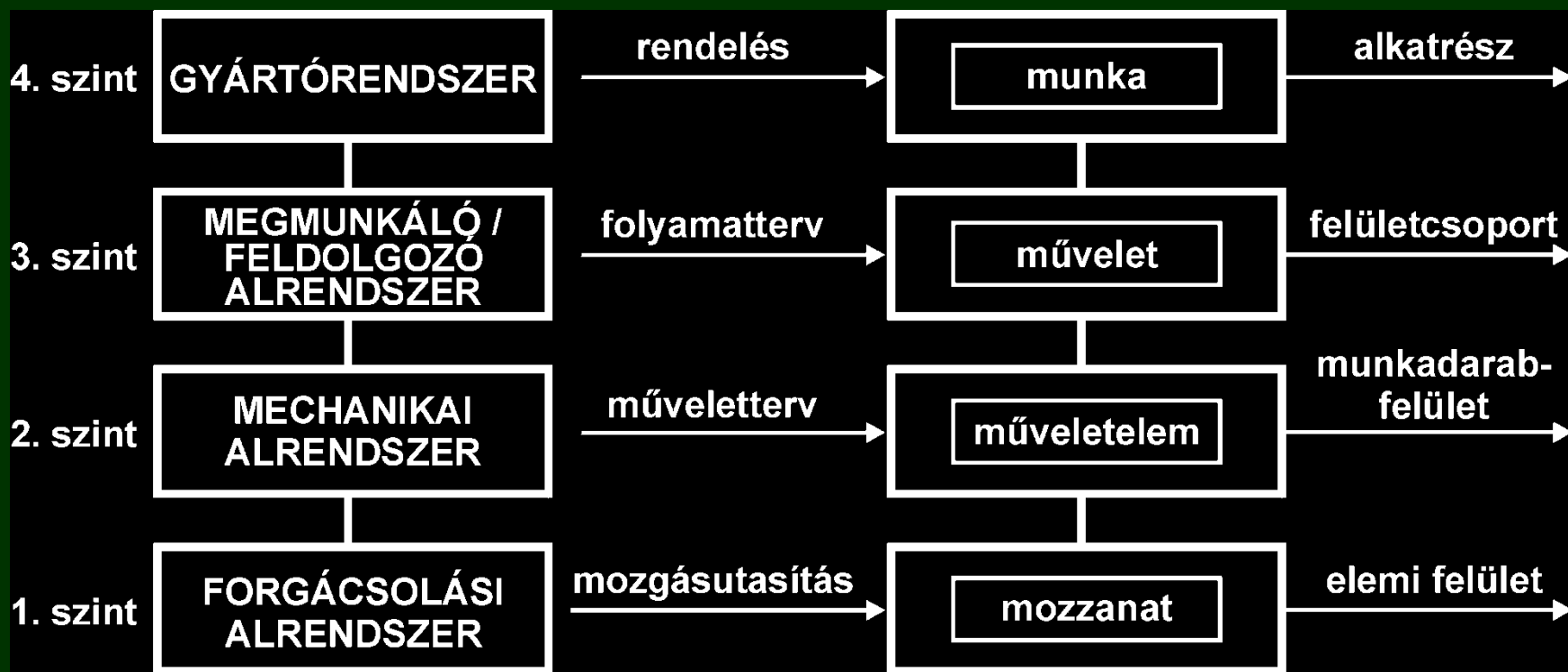
**Diszkrét termelési folyamatok
számítógépes tervezése
és irányítása**

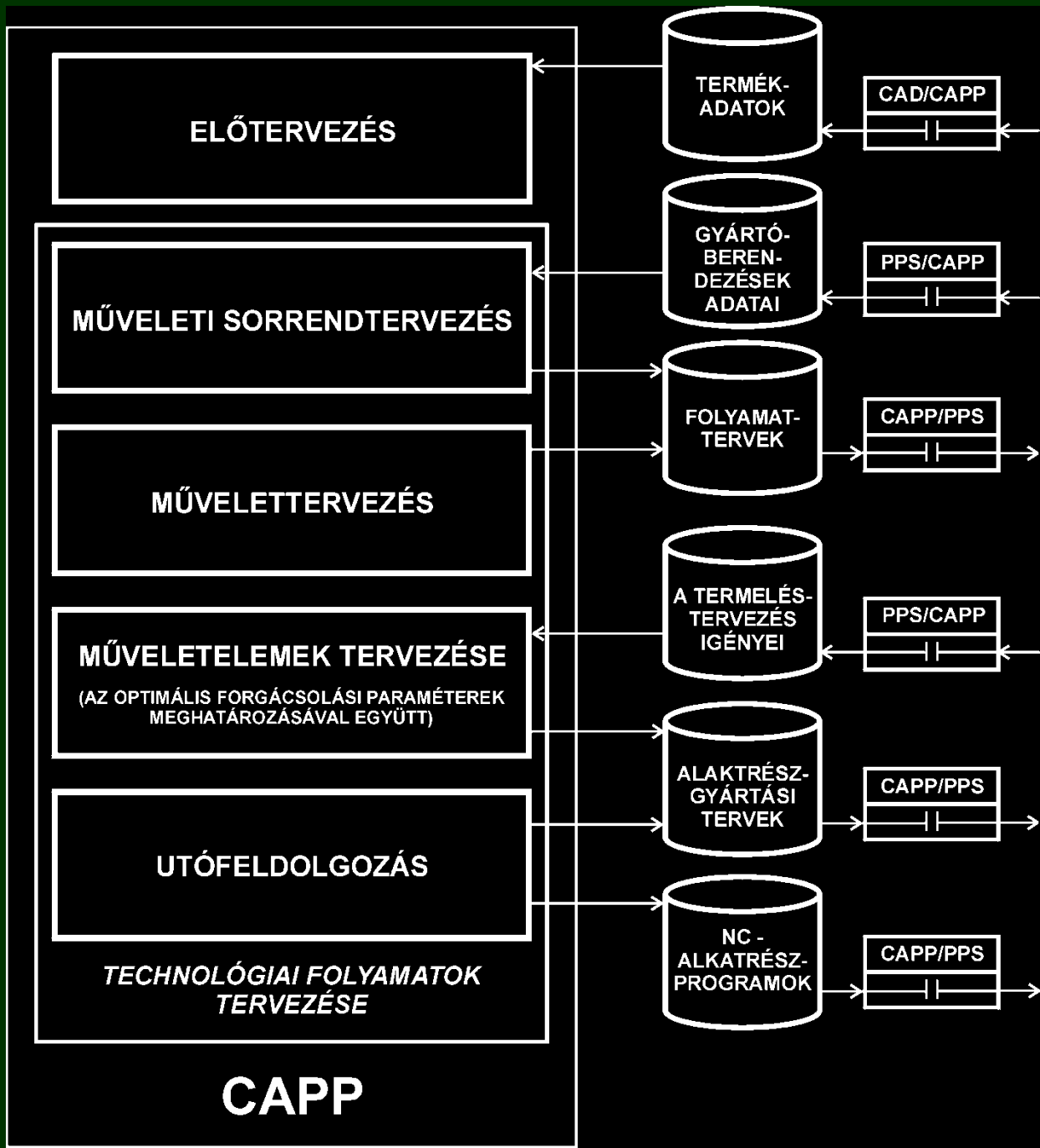
2012/13 2. félév

4. Előadás

Dr. Kulcsár Gyula
egyetemi docens

Gyártórendszerek egyszerűsített irányítási modellje

Zavaró tényezők a gyártásban

Példák:

- Gépek, eszközök meghibásodása.
- Szerszámellátásban bekövetkező zavarok.
- Logisztikai zavarok.
- Emberi tévedések.
- Sürgős rendelések belépése, prioritás-változások.
- Nem megfelelő minőség.
- Szűk keresztmetszetek létrejötte, stb.

Alkatrészgyártási és szerelési folyamatok tervezése és irányítása

---

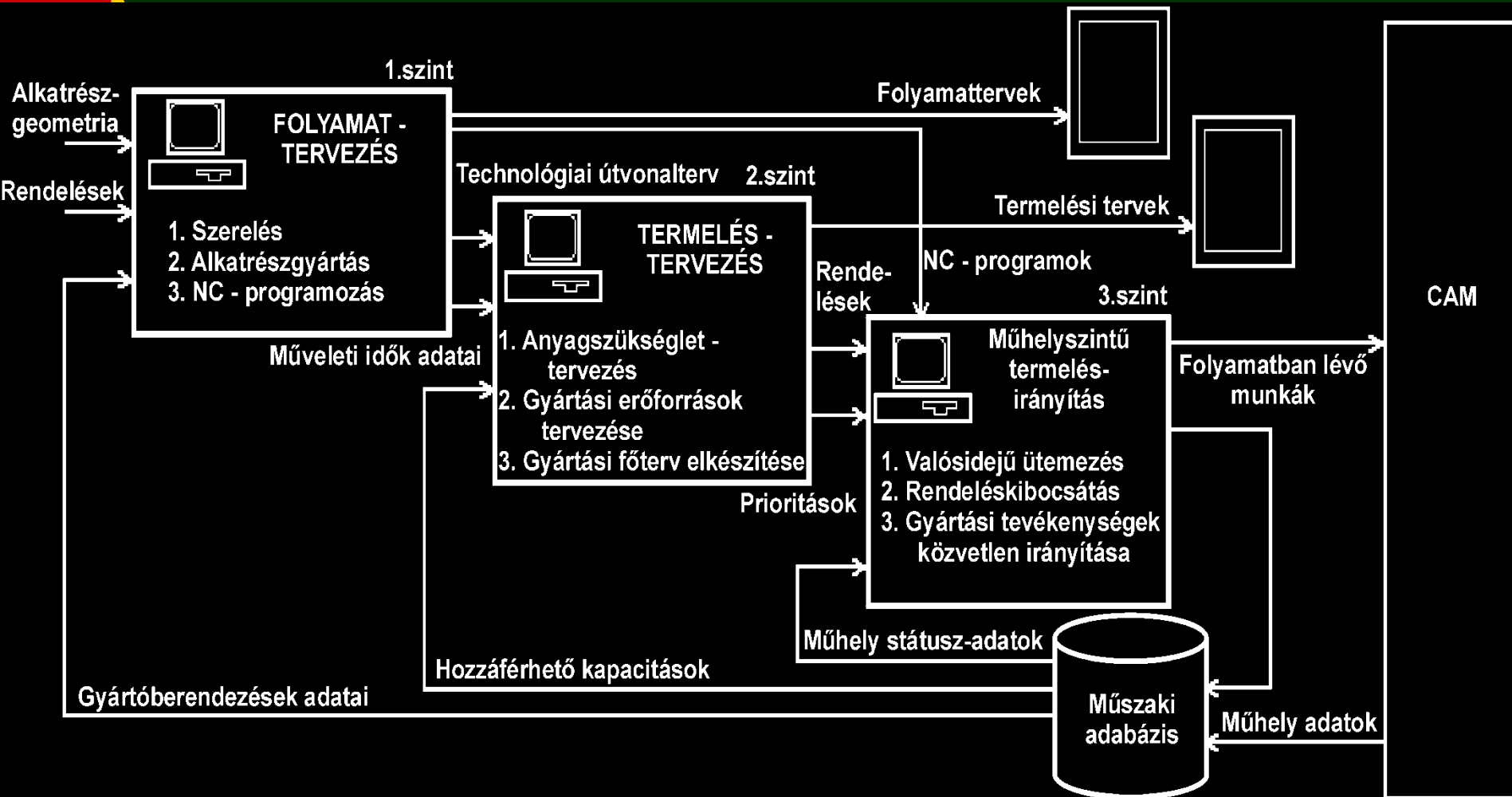
- Folyamattervezési szint:
  - a műveleti sorrend és a műveletek optimalizálása.
- Termeléstervezési szint:
  - a szállítókézség, a készletszint és a kapacitás-kihasználás optimalizálása.
- A közvetlen műhelyirányítás szintje:
  - a határidők és költségek optimalizálása.

CAPP és PPC viszonya

- Szakadék:
  - Funkcionális szakadék
  - Adatok közötti szakadék
- A szakadék áthidalása:
  - Globális integrálás
  - Egyesítés
  - Moduláris integráció

Integrált folyamattervezés és -irányítás

Lehetőségek

"Nemlineáris" folyamattervezés

alternatív folyamattervek elkészítését és alkalmazását jelenti műhelyszintű termelésirányítási döntések támogatására.

Zártciklusú (visszacsatolt) folyamattervezés

Újragenerálják a folyamatterveket a valós műhelyszintű státusz-adatok alapján.

Megosztott folyamattervezés

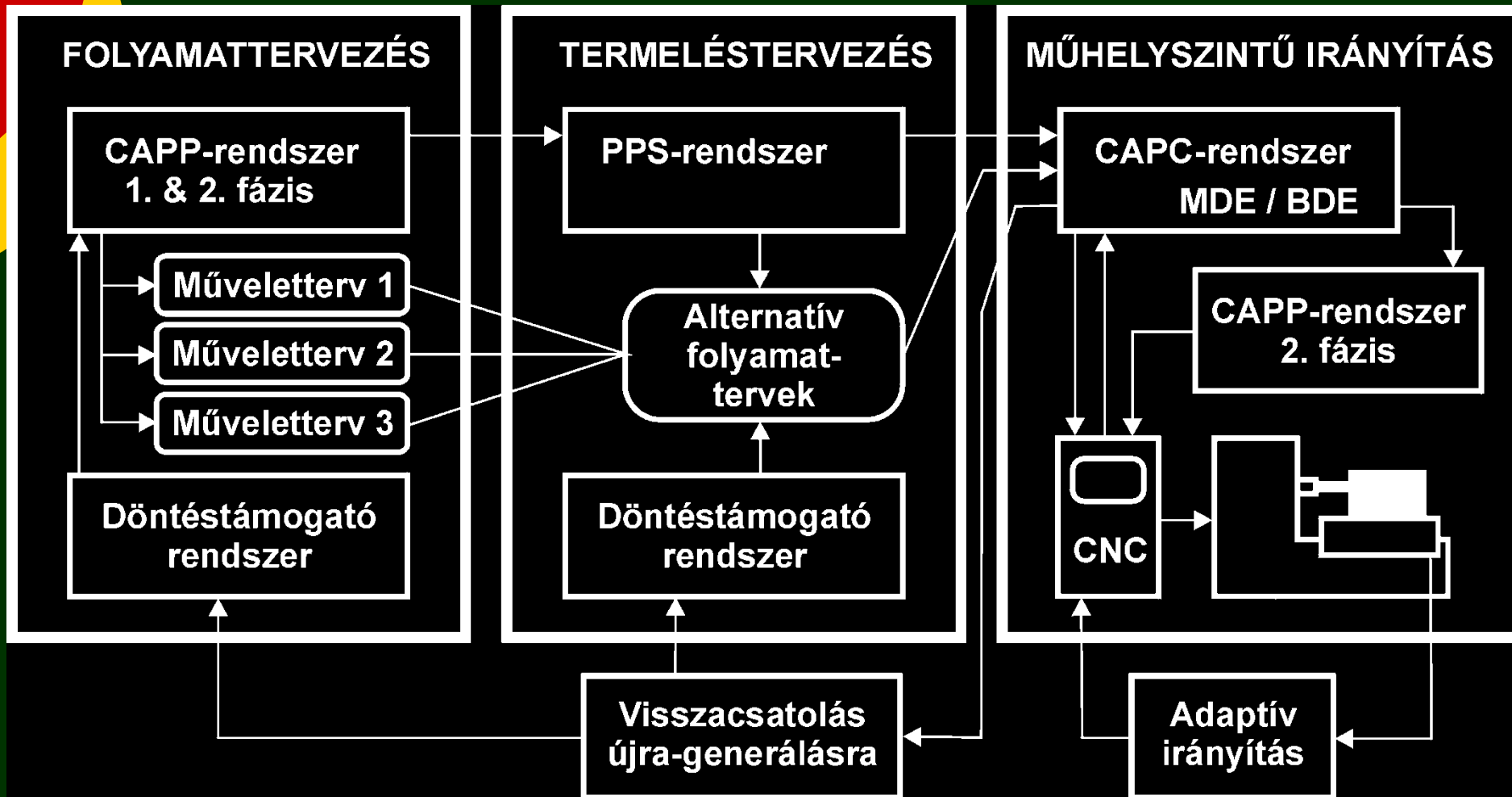
A folyamattervezést egy előzetes és egy végleges fázisra osztják fel. Az utóbbi csak a valós adatok ismeretében generálható.

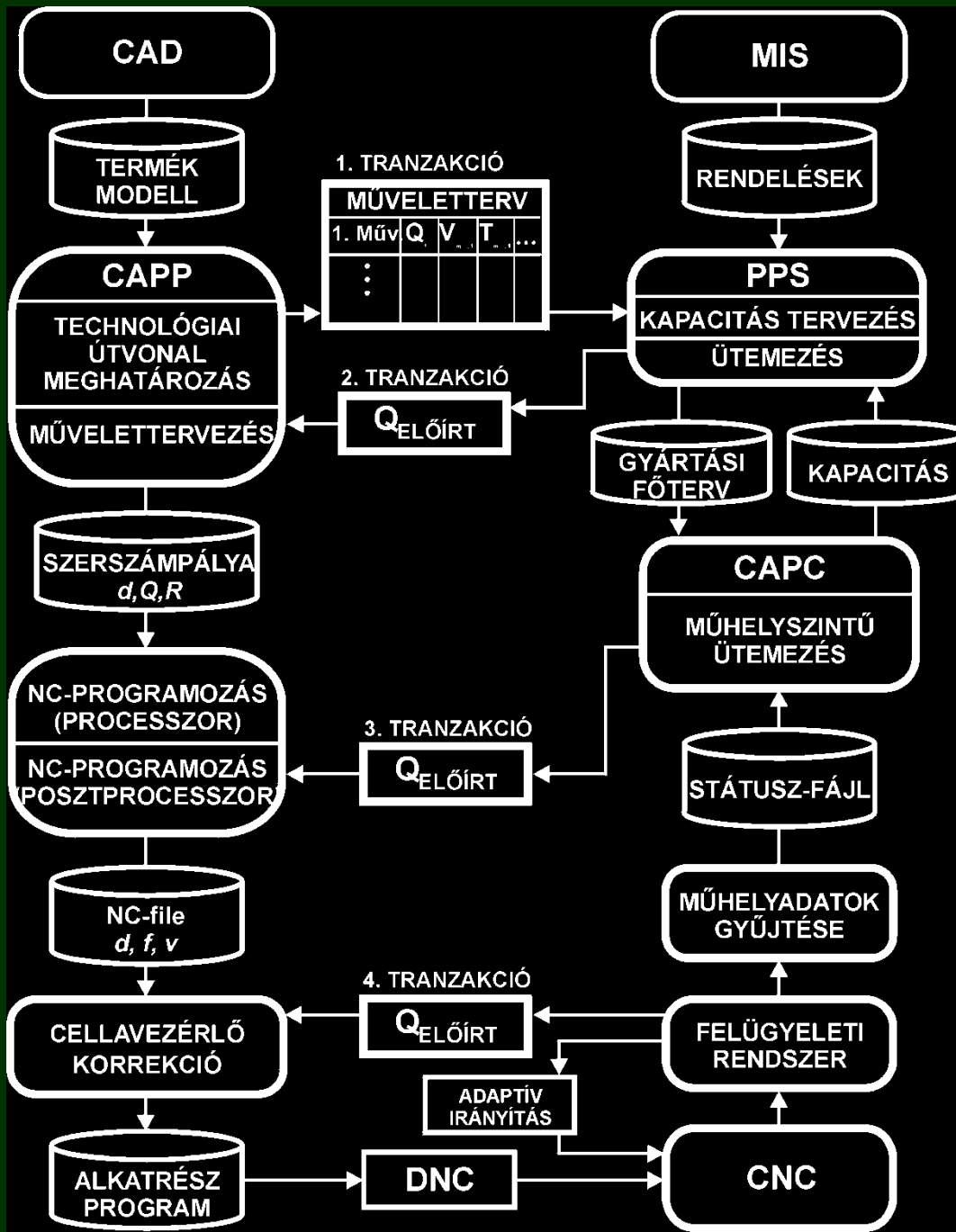
Alkalmazkodó szabályozás

A műveletek a gépen mért adatok alapján irányíthatók. Az irányítás taktikai céljait a CAPC adja.

CAPP/PPS/CAPC integráció

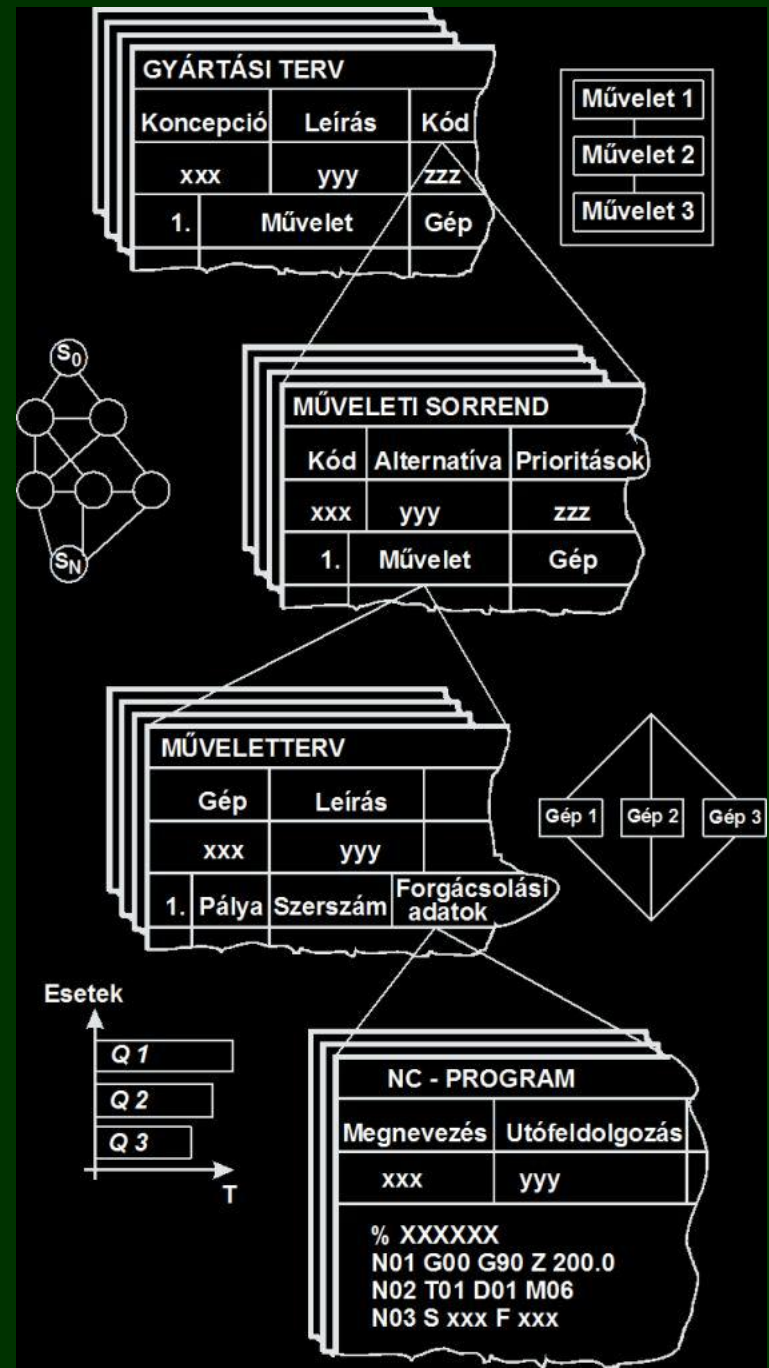

A Q szerepe a CAPP/PPS/CAPC integrációban

- 1. A CAPP több alternatívát kínál minden műveletre (műveletelemre), alternatív technológiai intenzitás-adatokkal;**
- 2. A PPS átadja az előirt leválasztási intenzitás értéket a CAPP művelettervezési (műveletelem-tervezési) szintjére (megosztott folyamattervezés);**
- 3. A CAPC igényelhet csökkentett vagy megnövelt anyagleválasztási intenzitást, akár a finomprogramozáshoz, akár a műhely aktuális státusza alapján;**
- 4. Ha felügyeleti rendszer vagy adaptív szabályozórendszer működik az adott gépen, akkor az anyagleválasztási intenzitást a cellavezérlő szintjén egy ún. "override" interakció segítségével lehet megváltoztatni.**

Robusztus technológiai folyamattervek hierarchiája

A tervezés és a tudásreprezentáció módszerei (Horváth M.)

- Variáns módszer
- Generatív szintézis módszere
- Variogeneratív szintézis módszere
- Mesterséges intelligencia alapú módszer

Variáns módszer

- A tudás kész megoldási sémákban ábrázolható és
- azok lényegi változtatás nélkül alkalmazhatók a konkrét feladatok megoldására.
  - Típus- és csoporttechnológiai elvek alkalmazása.
  - Tudás az adatbázisban (tudásbázis).
  - Tervezés: elemzés és adaptálás.
  - Alkalmas: előtervezésre, sorrendtervezésre és művelettervezésre.

Generatív szintézis módszere

- A tudás jól kezelhető, mert
- környezetfüggetlen és egzakt vagy
- kielégítő heurisztikus modellekkel és módszerekkel reprezentálható.
  - Elemi technológiai részfolyamatokból generálja, szintetizálja az alkatrész teljes gyártási folyamatát.
  - Tudás a programlogikában.
  - Tervezés: elemzés és szintetizálás.
  - Alkalmas: műveletek és műveletelemek tervezésére.

Variogeneratív szintézis módszere

- Részben modellezhető, és
- részben környezetfüggő receptekbe foglalt tudás alapján
- az előző két módszer kombinációjával oldható meg a feladat.

Összetett feladatokra jellemző.

AI alapú módszer

- Hiányos (a feladat megoldásához nem elegendő) a tudás és/vagy
- a feladat nehezen modellezhető
- **AI** módszerek bevetése indokolt.
Keresés, fuzzy logika,
szakértőrendszerek stb.

Köszönöm a figyelmet!

Az előadásvázlat elérhető az alábbi webcímen:
<http://ait.iit.uni-miskolc.hu/~kulcsar/serv01.htm>